Zgoda na echokardiograficzne badanie przełykowe

naklejka identyfikująca pacjenta

1. Opis proponowanej metody diagnostycznej

Przezprzełykowe badanie echokardiograficzne (TEE – transesophageal echocardiography) jest specjalistycznym badaniem ultrasonograficznym serca. W odróżnieniu od standardowej echokardiografii przezklatkowej, w badaniu tym głowica emitująca ultradźwięki wprowadzana jest do przełyku, co umożliwia lepsze zobrazowanie wybranych struktur w sercu.

Badanie może być bezpiecznie wykonane wyłącznie u osoby pozostającej na czczo, tj. która nie spożywała pokarmów ani płynów przez co najmniej 6 godzin przed jego rozpoczęciem. W tym samym czasie należy również powstrzymać się od palenia tytoniu. Przed badaniem lekarz lub pielęgniarka zakłada kaniulę dożylną w obrębie kończyny górnej, umożliwiającą podawanie leków w trakcie procedury. W przypadku stosowania ruchomych protez zębowych należy je usunąć przed rozpoczęciem badania.

Bezpośrednio przed wprowadzeniem głowicy przezprzełykowej gardło osoby badanej zostaje miejscowo znieczulone przy użyciu aerozolu zawierającego środek znieczulający. Może to powodować uczucie drętwienia, sztywności gardła oraz przejściowe trudności w przełykaniu. W niektórych sytuacjach, np. przy nasilonym odruchu wymiotnym lub trudnościach z tolerancją badania, możliwe jest dożylne podanie leku uspokajającego, który nie powoduje głębokiego snu, lecz może wywołać senność.

Głowica badania wprowadzana jest przez usta, przez specjalny ustnik chroniący zęby, a następnie do gardła i przełyku. Na tym etapie bardzo istotne jest, aby osoba badana nie napinała mięśni gardła i starała się połykać ślinę, co ułatwia przesuwanie głowicy. W trakcie wprowadzania sondy mogą pojawić się odruchy wymiotne oraz uczucie ucisku w przełyku, które zazwyczaj nie są bolesne. W przypadku wystąpienia silnego bólu należy niezwłocznie poinformować lekarza.

Podczas badania głowica jest przemieszczana do przełyku i ewentualnie żołądka oraz odpowiednio ustawiana przez lekarza poprzez jej odginanie w różnych kierunkach, co może być odczuwalne, ale nie powinno powodować bólu. Całkowity czas badania wynosi zwykle od 10 do 20 minut.

W niektórych przypadkach, w trakcie badania, może zostać podany dożylnie środek kontrastowy. Najczęściej jest to roztwór soli fizjologicznej, podawany podczas głębokiego wdechu i krótkiego wstrzymania oddechu (tzw. próba Valsalvy).

Po zakończeniu badania zaleca się powstrzymanie od jedzenia i picia przez około 2 godziny, ze względu na utrzymujące się znieczulenie gardła i ryzyko zachłyśnięcia. Po tym czasie należy rozpocząć od wypicia niewielkiej ilości wody, a w przypadku braku trudności z przełykaniem można stopniowo powrócić do normalnego jedzenia i picia. Jeżeli podczas badania zastosowano leki uspokajające, pacjent nie powinien prowadzić pojazdów mechanicznych ani spożywać alkoholu przez 24 godziny po badaniu.

2. Główne przeciwwskazania do wykonania badania

Do głównych przeciwwskazań należą: spożywanie pokarmów lub płynów w ciągu 6 godzin przed badaniem oraz choroby przełyku, takie jak jego zwężenie, uchyłki lub żylaki przełyku.

W przypadku występowania objawów sugerujących chorobę przełyku, takich jak ból przy połykaniu, trudności w przełykaniu pokarmów stałych, konieczność popijania ich dużą ilością płynów, cofanie się treści pokarmowej lub wymioty, konieczne może być wykonanie dodatkowych badań w celu oceny bezpieczeństwa przeprowadzenia badania przezprzełykowego.

3. Przewidywane następstwa wykonania badania

Wykonanie przezprzełykowego badania echokardiograficznego, zgodnie ze wskazaniami, umożliwia dokładniejsze i szybsze postawienie rozpoznania, co pozwala na wdrożenie właściwego i celowanego leczenia.

4. Możliwe powikłania i ryzyko związane z badaniem

Przezprzełykowe badanie echokardiograficzne wiąże się z niewielkim ryzykiem powikłań. Najczęściej (u ponad 5% badanych) występuje ból gardła, utrzymujący się zwykle przez 1–2 dni po badaniu.

Rzadziej (u około 1–5% pacjentów) może dojść do uszkodzenia zęba, dziąsła lub błony śluzowej gardła bądź przełyku, które zazwyczaj nie wymaga specjalistycznego leczenia.

Do rzadkich powikłań (poniżej 1%) należą: przemijające zaburzenia rytmu serca, trudności w oddychaniu wymagające interwencji, uszkodzenie (pęknięcie) ściany przełyku mogące wymagać leczenia chirurgicznego, zachłyśnięcie treścią żołądkową prowadzące do zachłystowego zapalenia płuc oraz reakcje alergiczne na zastosowany środek znieczulający.

W przypadku stosowania leków uspokajających możliwe są typowe dla nich działania niepożądane, takie jak depresja oddechowa lub reakcje alergiczne. Zgon jako następstwo badania występuje wyjątkowo rzadko.

5. Następstwa zaniechania wykonania badania

Rezygnacja z przeprowadzenia przezprzełykowego badania echokardiograficznego może istotnie opóźnić lub uniemożliwić postawienie prawidłowego rozpoznania. W niektórych przypadkach brak informacji uzyskiwanych wyłącznie dzięki temu badaniu może znacząco utrudnić wybór optymalnej metody leczenia.

Zgoda na echokardiograficzne badanie przełykowe

W razie wątpliwości lub pytań, które nasuną się po przeczytaniu tej informacji proszę skonsultować się z lekarzem prowadzącym lub wykonującym zabieg.

Oświadczenie pacjenta

Oświadczam, że zapoznałam(em) się z powyższą informacją oraz że została mi ona przedstawiona w sposób zrozumiały. Po przeprowadzeniu wyczerpującej rozmowy z lekarzem zostałam(em) poinformowana(y) o celu, przebiegu oraz możliwych następstwach planowanego badania, jak również o konsekwencjach jego niewykonania. Zostałam(em) poinformowana(y), że w trakcie badania, ze względu na jego charakter, może zaistnieć konieczność modyfikacji postępowania w celu zapewnienia bezpieczeństwa pacjenta. Mam świadomość, że nie wszystkie możliwe powikłania dają się przewidzieć.

Miałam(em) możliwość zadawania pytań i uzyskałam(em) na nie satysfakcjonujące odpowiedzi. Wyrażam świadomą i dobrowolną zgodę na wykonanie przezprzełykowego badania echokardiograficznego.

…..... …….

data, imię i nazwisko pacjenta *data, podpis i pieczątka lekarza odbierającego zgodę*